

La Géographie et les Géographes au temps de la chute des murs

Pàul CLAVAL

A dos quarts de sis de la tarda, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, el professor Paul Claval de la Universitat de Paris-Sorbonne pronuncià la conferència *La Géographie et les Géographes au temps de la chute des murs*.

Claval començà afirmant que el model territorial mundial, després de la guerra, a l'acabar els anys 40, era un model immòbil aixecat al mateix moment en què el creixement —demogràfic i econòmic— estava en ple desenvolupament.

Analitzà els dos grans blocs antagònics que es repartien l'escena mundial i els entrebancs que posaven les dues grans potències a qualsevol canvi.

Els geògrafs, va dir Claval, podien estar repartits entre diferents escoles, però, en general estaven convençuts de que el sistema eixit de la guerra freda era viable.

Però, des de fa una quinzena d'anys, els canvis fen pensar que els corrents de la història poden ésser uns altres, sobretot quan, a partir dels 80, comença a enderrocar-se la imatge del bloc de l'Est, amb unes transformacions realment espectaculars que tenen lloc als països satèl·lits. Tot porta a la fi de la guerra freda i a l'acostament de les dues potències: La caiguda del mur de Berlín en fou la prova més visible.

Els geògrafs cal que sàpiguen analitzar el nou quadre que apareix a la nostra vista, i sobretot que sàpiguen comprendre la resorgència dels vells problemes que semblaven oblidats: les aspiracions nacionals, el regionalisme, els prejudicis racials que es reforcen, etc. Els geògrafs han d'aprendre a detectar i a estudiar les diferències i a comprendre les seves causes.

Ara es viu el moment en què els britànics lluiten encara contra el proteccionisme i en què els germano-americans fan de la protecció dels seus mercats la garantia del desenvolupament. El món no es un món uniforme. És un món en el que el remodelatge de la geografia va lligat a grans mutacions tècniques, entre les que sobresurten les de les comunicacions i de la generalització de les informacions, fets que porten a la mundialització dels problemes. Ara, el geògraf ha de buscar les mesures indispensables per limitar els efectes negatius o perversos d'una evolució que no s'aturarà i que és generalment positiva.

El professor Pàul Claval va acabar dient que els perills actuals són la desigualtat en l'aprofitament dels béns de la producció i del consum, del confort i de la sanitat, i l'expansió de la corrupció i del crim.

Com caldrà evitar-ho, ara que el pes dels Estats s'ha d'anar reduint? Els problemes que avui es volen resoldre són problemes espacials, geogràfics. Quan cauen els murs, són els geògrafs els que han de dir perquè la mundialització és inevitable i com s'ha de fer per dirigir la humanitat cap el seu total desenvolupament.

Paul Claval, de París, durant la seva intervenció.